

Danmark har de laveste

I 2019 betød de mange leveringssvigt på medicin stigende priser. Men i 2020 faldt priserne igen – på trods af, at der fortsat er problemer med svigtende leverancer. Prisen på medicin er nu historisk lav.

I Danmark kan vi nu se tilbage på 20 år med konstant fallende priser på apoteksforbeholdt medicin, kun afbrudt af et enkelt år med stigning. Det samlede prisfald er på over 50 procent, og priserne har aldrig været lavere i dette årtusinde. Alene i 2020 faldt de syv procent – i hvert fald, når man sammenligner priserne i september måned 2020 med september måned 2019.

Til sammenligning har liberaliserede håndkøbslægemidler, der også må sælges i detailhandlen, fulgt den almindelige forbrugerprisudvikling. De er i samme periode gennemsnitligt steget med næsten 30 procent.

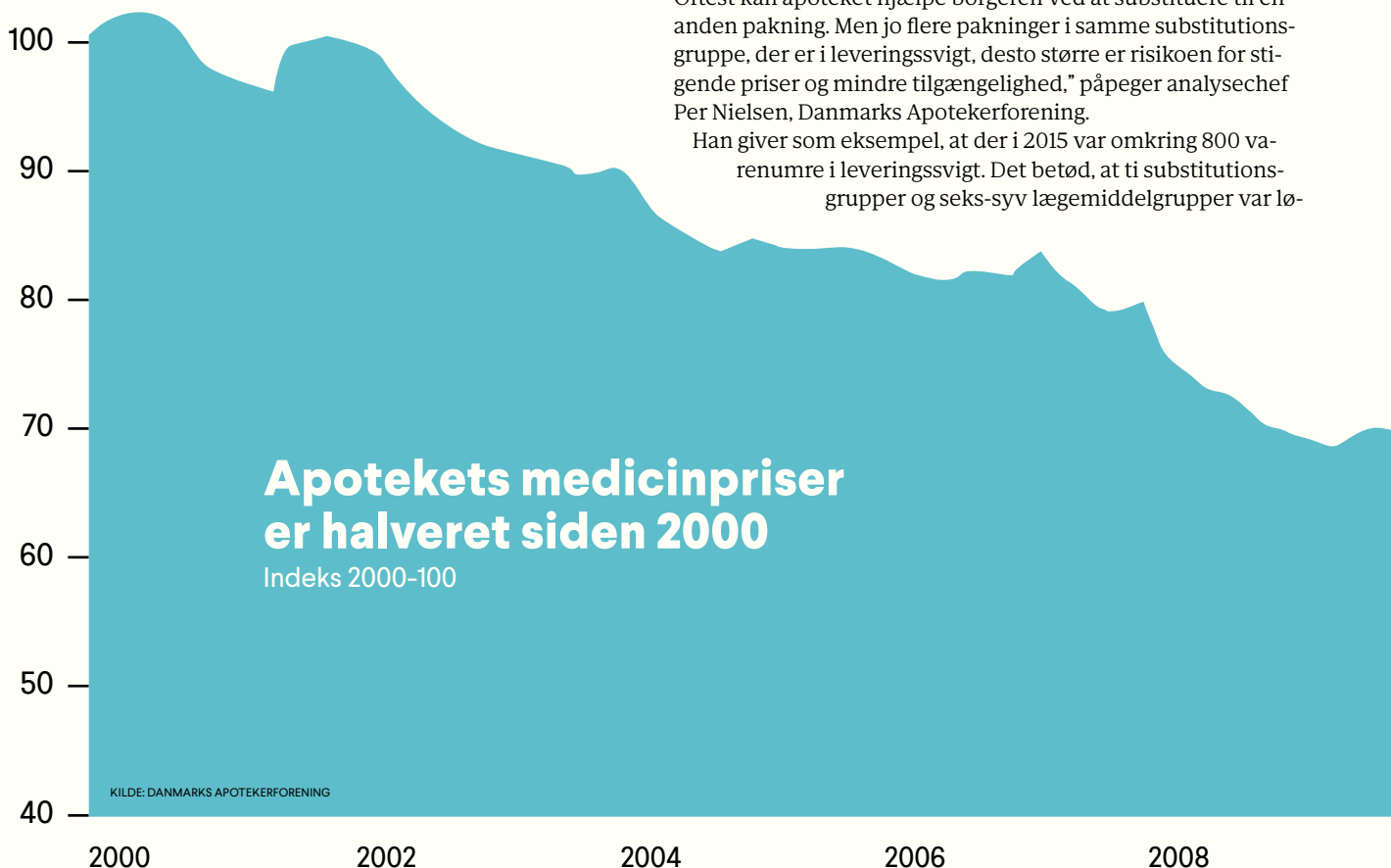
Summa summarum, så har Danmark fortsat nogle af Europas laveste priser på medicin af den type, der er udsat for generisk konkurrence. Og generiske lægemidler udgør nu tre fjerdedele af al den medicin, apotekerne sælger.

Leveringsproblemer gav prishop

Leveringssvigt er ikke et nyt fænomen, men i 2019 begyndte det at fylde meget. Problemerne toppede med knap 1.400 pakninger (varenumre), der ikke kunne leveres i slutningen af 2019. Det påvirkede i høj grad priserne, som for første gang i mange år steg.

”Det er dog langt fra alle former for leveringssvigt, der påvirker priserne eller går ud over borgerens adgang til behandling. Oftest kan apoteket hjælpe borgeren ved at substituere til en anden pakning. Men jo flere pakninger i samme substitutionsgruppe, der er i leveringssvigt, desto større er risikoen for stigende priser og mindre tilgængelighed,” påpeger analysechef Per Nielsen, Danmarks Apotekerforening.

Han giver som eksempel, at der i 2015 var omkring 800 varenumre i leveringssvigt. Det betød, at ti substitutionsgrupper og seks-syv lægemiddelgrupper var lø-

medicinpriser i 20 år

bet helt tør. Mod slutningen af 2019 var knap 1.400 varenumre i leveringssvigt, og det samme gjaldt 50 hele pakningssubstitutionsgrupper og 30 hele lægemiddelgrupper. Det fik i andet halvår af 2019 priserne på en række lægemidler med forsyningsproblemer til at springe så meget i vejret, at medicinpriserne i gennemsnit steg med 1,6 procent for hele året.

Fortsat leveringssvigt, men faldende pris

I november 2020 var antallet af pakninger i leveringssvigt faldet lidt igen til godt 1.200 ud af de i alt cirka 10.500 forskellige lægemiddelpakninger, der er på det danske marked. Det betød 30 hele pakningsgrupper og 20 hele lægemiddelgrupper i leveringssvigt. Men modsat året før fik det ikke gennemsnitspriserne til at stige. Priserne er tværtimod faldet kraftigt siden januar 2020.

Men hvorfor fik de mange leveringsproblemer ikke priserne til at hoppe i 2020, ligesom de gjorde i 2019?

Ifølge Per Nielsen er forklaringen dels, at leveranceproblemerne var større i andet halvår 2019, dels at de ramte nogle lægemiddelgrupper med større omsætning.

"De problemer med leveringssvigt, vi havde i 2020, var ikke helt på samme niveau som året før. Og de substitutionsgrupper, der blev hårdt ramt i andet halvår 2019, er næsten alle tilbage til normalen. Priserne i disse grupper er igen konkurreret ned til samme eller lavere niveau end udgangspunktet i starten af 2019. Vi ser fortsat indimellem prishop på enkelte lægemidler, når der opstår forsyningsproblemer, men det rammer ikke lige så mange lægemidler," siger Per Nielsen.

Derfor har vi ikke alene nogle af Europas laveste priser på generisk medicin; vi har også en høj forsyningsikkerhed

Per Nielsen,
analysechef, Danmarks
Apotekerforening

"Derfor kan vi glæde os over, at leverance svigt ikke i samme grad som i 2019 har ført til prishop, og at prishoppene nu er afløst af endnu større prisdyk."

Hård konkurrence giver lave priser

At Danmark samlet set har oplevet 20 år med næsten konstant faldende priser kan tilskrives patentudløb kombineret med fri priskonkurrence ved 14-dages licitationer på medicin. Det understøtter apotekerne ved at have stort fokus på at tilbyde borgerne den billigste pakning.

Per Nielsen peger på, at dette system skaber et relativt attraktivt marked for leverandørerne.

"Det er let at komme ind på det danske marked med små partier af lægemidler, hvis prisen ellers er konkurrencedygtig. Derfor har vi ikke alene nogle af Europas laveste priser på generisk medicin; vi har også en høj forsyningsikkerhed. I 98 procent af tilfældene kan vores kunder med det samme få den medicin, de skal bruge. Og i de øvrige tilfælde kan apoteket ofte skaffe medicinen hjem til dagen efter. Dermed er systemet i nogen grad et værn mod de store problemer med medicinmangel, man ser i andre lande."

Han er forsigtig med at spå om fremtiden. Men han håber på, at det danske system fortsat kan styre os uden om alvorlig medicinmangel, og at vi også fremover vil se færre prishop i forbindelse med leverance svigt.

"Vi kan ikke i Danmark løse de globale forsyningsproblemer med medicin. Men vi kan og skal fortsat have fokus på at fastholde et attraktivt og effektivt marked, der understøtter forsyningsikkerhed og sikrer lave priser." ●

